

Vester Grusgrav

Undersøgelse af bilag IV-arter

16. juni 2025

Vester Grusgrav ønsker at ansøge om indvindingstilladelse i et område der er udlagt til råstofindvinding.

Den 19.6.2025 anmodede RegionMidt om:

Undersøgelser for relevante bilag IV-arter af padder

- Herunder de to søer på to sideliggende efterbehandlede arealer til det ansøgte område
- Herunder anvendte bassiner med vådsortering

Undersøgelse for bilag IV-arten markfirben

- Herunder sydvendte skrånninger i og omkring det ansøgte areal

I den forbindelse er området blevet undersøgt i 2024 og 2025 med henblik på at registrere padder og markfirben.

Undersøgelserne har taget afsæt i de tekniske anvisninger udarbejdet af DCE (Aarhus Universitet), hvor tidspunkter og metoder er beskrevet.

Undersøgelserne har fundet sted på følgende datoer af cand. scient. Erik Dylmer:

30. august 2024

16. april 2025

13. juni 2025

Det undersøgte område fremgår af figur 1.

Figur 1. Inden for det sorte polygon er egnede levesteder for markfirben og padder blevet undersøgt.

Registreringer fra besigtigelser foretaget i 2024 og 2025

Der blev registreret stor vandsalamander ved besigtigelsen foretaget den 30. august 2024. Det drejede sig om et enkelt voksent individ, der blev fundet under en træplade, se figur 4. Ingen øvrige bilag IV-arter, eller padder, blev registreret ved de tre besigtigelser.

Markfirben

Markfirben blev ikke registreret.

Der var flere egnede steder til markfirben, se figur 2, 3 og forsidefoto.

Figur 2. Egnede steder til markfirben markeret med sorte prikker.

Figur 3. Sydvendt skråning.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander blev registreret med et enkelt voksent individ, fundet under en træplade ved besigtigelsen den 30. august 2024, se figur 4.

Det centralt beliggende vandhul, se figur 5, havde ved alle tre besigtigelser meget grumset vand. Der var ingen egentlige vandplanter, men enkelte steder var der mindre forekomster af græsser, herunder manna-sødgræs, som vandsalamandre gerne benytter til at lægge æg på. Selvom der ikke blev fundet æg eller larver af stor vandsalamander vurderes vandhullet egnet som ynglested for stor vandsalamander.

Figur 4. Fundsted for stor vandsalamander markeret med sort prik.

Figur 5. Vandhul i grusgraven.

Figur 6. Stor vandsalamander fundet ved besøget den 30. august 2024.

Anbefalinger

Stor vandsalamander er i overvejende grad aktiv i de mørke timer. Ses arten i de lyse timer er det typisk i højere fugtig vegetation og ikke på tørre bare flader som i grusgraven.

Tidspunkt for maskinarbejde i grusgraven ligger i overvejende grad i de lyse timer. I vinterhalvåret, hvor arten ligger i dvale, vil der være tidspunkter morgen og eftermiddag hvor der kører maskiner mens der er mørkt.

Stor vandsalamanders aktive perioder og typiske fouragerings-, raste- og yngleområder vurderes kun i meget lille grad at være sammenfaldende med aktiviteterne i grusgraven.

Det centralt beliggende vandhul, se figur 5, forventes at udvikle sig til et bedre ynglested for arten. Med årene vil der være flere arter af vand- og sumplanter der etablerer sig. Dette vil sandsynligvis bevirke at færre materialer suspenderes i vandfasen samt at mulighederne for at lægge æg i egnede vandplanter i lavt varmt vand øges.

Der er ikke anbefalinger om at ændre praksis i grusgraven.

Referencer:

Teknisk anvisning for markfirben:

[TAA16 Markfirben v2.pdf \(au.dk\)](#)

Teknisk anvisning for padder:

[TAA17Padder v.2.pdf \(au.dk\)](#)

Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV:

[SR520.pdf \(au.dk\)](#)